

TISZASZÖLLŐS KÖZSÉG FÖLDRAJZI NEVEI II.

Vö.: TK. VII. 207—226.

FEKETE PÉTER

(Közlésre érkezett: 1969. december 11.)*

Csontos-laposs,-ba Csontos-lapos (Mf., I., 61).

1859: „Csontos lapos” (EÁL. Urb. tag. 3), 1864: „Csontos lapos legelőnek vétetett” (EÁL. Urb. tag. 4), 1886: „Csontos lapos” (EÁL. Urb. tag. 10), 1893: „Legelő a Csontos laposon” (EÁL. Urb. tag. 5); T/1: „Csontos lapos”, T/4: „Csontos lapos”; PESTY: „... a Csontos lapos terméketlen, mocsaras föld”.

A Csontos-part mentén elterülő széles, vízállásos terület. A név utótagját ezért kapta, előtagját l. Csontos. Csak legelőnek használható. Gyakori név.

Csontos-part l. Csontos

Csontos-tó u,-ba Csontos-tó (Tm., I., 80).

1864: „A Csontos-tó melletti szántóföldek...”, 1878: „A Csontos tó terület, mint örökös vízállás hasznavehetetlen” (EÁL. Urb. tag. 4); T/2: „Csontos tó”.

A Csontos-laposs északi részén fekvő mélyebb terület. Nagy esőzések idején a Csontos-laposs vize is ide fut össze. Csontos l. ott, a tó u régi, állóvíz’ jelentésére az esős időben megmaradt víz emlékeztet.

Csordagyöp,-re (Csordagyep (S., I., 77).

A Csontos-part és a Naty-szőllő közötti terület. Régen csak a teheneket legeltették rajta. Ezért kapta ezt a nevet. Most községi tulajdon, s mindenfajta állat közös legelője. Ma már gyakrabban csak a Gyöp utótagot használják.

Csúds-düllő u,-be Csúcs-düllő (S., sz., 61).

1864: „Az úgynevezett Csúcs düllő urasági birtoknak hagyatván fel”, 1874: „Csúcs düllő”, 1882: „A panasz fő tárgyát képező Csúcs düllő...” (EÁL. Urb. tag. 4).

Szántó, mely csúcsszerűen átnyúlik a szomszéd határba. Innen kapta a Csúcs nevet. Düllő u l. Csonka-düllő. A nevet nem használják.

Csű,-be (S., sz., 136).

1864: „Járandóságunk a Csűben adassék ki”, 1864: „... kezdve a Csűbeli

* Közlésre javasolta: dr. Bakos József tanszékvezető

Lektorálta: dr. Végh József tudományos főmunkatárs, MTA Nyelvtudományi Intézete

osztást a *derzsi* határ alatti erdővel" (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „Csű” (EÁL. Urb. tag. 8), 1873: „Három Duna hállo Tanyákat tisztított ki, egyet a Csűben...” (EÁL. Polg. periratok, 1873), 1878: „Csű” (EÁL. Urb. tag. 8), 1897: „Csű düllő” (EÁL. Urb. tag. 14); T/1: „Csű”, T/2: „Csű”.

A falutól DNY-ra, a *Tisza* holt ága mellett fekvő nagy kiterjedésű szántóföld. A felszíne igen változatos. Lapályos, mélyedésszerű, kötött és homokos talaj. A régi iratok szerint erdő, rét, kaszáló, szántó. Ma már az egész terület szántó. E nagy területen belül igen sok név keletkezett. *Csű eleje*, *Csű hátúja*, *Csű-erdőü*, *Csű átjáróü*, *Ökörscorda-fok*. Ezeket l. ott. A néphagyomány szerint nevét onnan kapta, hogy a *Naty-fok* és a *Hóut-Tisza* között levő területnek csőre emlékeztető alakja van. „*Ojan csű alakja van.*” Valószínű azonban, hogy a név egy kipusztult madárfajta emlékét őrzi (l. *Csű-erdőü*).

C s ű á t j á r ó ü, -ra C s ű á t j á r ó (Ü., 141).

1878: „A *derzsi* úttól a *Csű átjáróig* 3 öl szélességű útnak kinyitása elhatároltatott” (EÁL. Urb. tag. 4), 1866: „Út a *Csűi átjáróhoz*” (EÁL. Urb. tag. 11).

A *Csű* düllőben a *Hóut-Tisza* gátján átvezető út. Ma is használt, gyakori név. *Csű* l. ott, *átjáróü* l. *Aranyosi átjáróü*.

C s ű e l e j e, e l e j i b e ~ (S., sz., 138).

1864: „A *Csű elején* elágazandó *derzsi* útnak... megszüesítését...” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „A *Csű elején*”, 1870: „Az úgynevezett *Csű eleji* 97 hold birtoknak átadása iránt...”, 1874: „A tiszaszöllősi határbeli *Csüllő-eleji* düllőben fekvő 97 1/2 hold föld 1872^{ik} évi termésének átadása iránt...” (EÁL. Urb. tag. 4), 1886: „A *Csű elején*...” (EÁL. Urb. tag. 11), 1892: „A *Csű elején* a *Csapónál*” (EÁL. Urb. tag. 13); T/1: „*Csű eleji*”, T/3: „*Csű eleje*”.

A *Csű* düllőnek a falu felé eső része. Ma az egész terület szántó. Régen jelentős része kaszáló, legelő s erdő volt. *Csű* l. ott, *eleje* a düllőnek a 'fal felé eső része'. Nh.: „*Azir eleje, mer esz tanájjuk előüsször, amikor dóygozni mëgyünk. Tulajdonképpen ot kezdődik a Csű.*” Ma is élő, gyakran használt név.

C s ű - e r d ő ü, -be C s ű - e r d ő (S., sz., e., 137).

1859: „*Csű erdő*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „A *Csűi* ráták mint kaszálók második osztályúaknak becsültettek” (EÁL. Urb. tag. 4), 1864: „*Csű-erdő*” (EÁL. Urb. tag. 7); T/4 „*Csű erdő*”, T/5: „*Csüllő Erdő*”; PES-TY: „A *Görscsösfok* hajlásától beljebb... a *csűerdő*...”.

A *Csű* düllő legtávolabb eső része. Ma már csak a *Tisza* gátján belül van erdő, a gáton kívüli rész szántó, s a *Csű erdőü* elnevezést csak a gáton belüli területre használják. A kívül eső rész az erdő kiirtása után sokáig kaszáló volt. A *Csű* elnevezés valószínűleg népetimológia eredménye. Az erdőben élő, ma már kipusztult *csüllő* 'sirályféle madár' adhatta az elnevezés alapját (vö.: Tört. Et. Sz. I. 1967.). Az 1874-es *Csüllő eleji* és a T/5-ös térkép adata is erre enged következtetni. Élő, gyakran használt név.

C s ű - e r d ő l a p o s a (Mf., sz., 139).

T/4: „*Csű erdő Lapossa*”.

A *Csű* düllő középső részén, a *Csű-erdőü* régi határa mellett elterülő szé-

lesebb, mélyebben fekvő lapos terület. Ma szántó. Kihalt név, csupán a régi térkép őrzi az emlékét. Csű-erdő l. ott, lapos l. Kisaszóy-laposs.

Csű hátúja,-ra Csű hátulja (S., sz., 140).

A Csű dűlőben a határnak a falutól legtávolabb eső része. Innen van a név utótagja. Csű l. ott. Gyakori név.

Csű-lapáj,-ra Csű-lapály (L., sz., 140).

1873: „... három Duna hállo tanyákat tisztított ki, úgy mint a Csű lapájon...” (EÁL. Polg. periratok, 1873.).

A Csű átjáró környékén enyhén lejtő terület. Ezt jelzi a név utótagja. Csű l. ott. A nevet ma már ritkán használják.

Dérzsi út,-ra Derzsi út (Ú., 121).

Országút Tiszaszöllős és Tiszadérzs között. Gyakori név.

Domaháza,-ra ~ (Ds., sz., l., szö., 20).

1775: „Domaháza” (EÁL. Közigazgatási iratok, 1775.), 1778: „Domaházi Görög árendás ki velünk határos, egy Bikánkat a Domaházi Pusztán agyon lőtt” (EÁL. Közigazgatási iratok, 1778.), „Tisza Szöllős és Domaháza között valósággal van határkérdés” (EÁL. Urb. tag. 4), 1890: „Domaházi pusztá” (EÁL. Urb. tag. 4); PESTY: „A Kerek-halom után következik a Tiszaszöllőshöz tartozó Domaháza pusztá”.

Nagy kiterjedésű terület a falutól É-ra. Valamikor önálló falu volt. A területén több csontvázat találtak vaskengyelekkel, lándzsával, vasnyilhegyekkel. A leletek és koponyák az Árpád-kori temetők leleteihez hasonlóak (vö.: Tariczky Endre, a Tiszavidéki Hun Földpyramis-Halmok Ismeretése. Eger, 1906. 15). A név előtagja személynév, a birtokos neve valószínűleg a XIII. századból. Az utótag a ház köznév birtokos személyragos formája (vö.: Kálmán Béla, A nevek világa 175). Gyakran használt név. Hivatalos neve Domaháza-pusztá. Ezt nem használják.

Domaházi-kaszálló l. Kaszálló

Domaházi-oldal

1859: „Domaházi oldal” (EÁL. Urb. tag. 6), 1865: „... a többi kivételesekével együtt a domaházi oldalon adatik ki” (EÁL. Urb. tag. 8).

A nevet nem használják, nem is igen jelölt pontosan meghatározható területet, hanem a határnak a Domaháza felé, hozzá közel eső részét jelenthette.

Domaháza-pusztá l. Domaháza

Döglött,-re l. Hóut-Tisza

Dök-Tisza,-ra l. Hóut-Tisza

Dunakunyhó,-ba Dunakunyhó (Át., k., e., 168).

1859: „Duna kunyhó” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Duna kunyhó” (EÁL. Urb. tag. 7), 1864: „Duna kunyhói erdőig...” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „Duna kunyhó erdő vizes rész...” (EÁL. Urb. tag. 8), 1882: „A Dunakunyhói erdőrészekhez vezet... közlekedési út”, 1886: „A Dunakunyhónál...” (EÁL. Urb. tag. 10); T/1: „Duna kunyhó”, T 3: „Duna kunyhó”. A Hóut-Tisza mellett a falutól Ny-ra a Tisza gátján belül és kívül eső kis terület. A gáton belüli rész erdő, a kívül eső kaszáló. A kunyhónak nyoma sincs. A név valószínű ősi halásztanya emlékét őrzi. A Tisza-szabályozás előtt csak a háts, partos részek voltak ki a vízből, a fenekekben, laposok-

ban az árvíz után is ott maradt a víz. Régen virágzó halászat volt ezen a vidéken. A halastavakat a *Tisza* mentén húzódó állóvizek alkották (vö.: BOROVSKÝ: Heves vármegye története 482). Egy 1783-ból származó perirat szerint „... ismét három Duna hállo Tanyákat tisztított ki, úgy mint kettejét a *Csú Lapájon*, harmadik pedig a *Cserőköz* iránt az *Orsós fok* felől” (Polgári periratok, 1783). A megjelölt területen volt a *Dunakunyhó*. Az említett *Cserőköz* és az *Orsósok Tiszadérzshez* tartozik. A *Duna* jelentése itt 'víz, folyó' (vö.: Kálmán Béla, i. m. 139). Ezt a feltevést a *Dunakunyhó* melletti *Göbe* név (l. ott) is bizonyítja. A kunyhó halásztanya, halászó hely melletti építmény 'kunyhó' jelentésű.

D ü l l ő ü p a r t a j j a, -ra, D ü l ő p a r t a l j a (L., sz., 3).

Közvetlen a falu mellett fekvő kis terület. A nevet kevesen használják. Az alacsonyabban fekvő *riti főüd* s a magasabb fekvésű *felső főüdek* határán van. A kiemelkedő, magasabban fekvő földdarab lejtős részét jelenti.

E l s ő ü - d ü l l ő ü, -be E l s ő - d ü l ő (Ds., sző., 70).

1886: „*Első dülő*” (EÁL. Urb. tag. 11).

Szóló a *Naty-szőllő* dülőben, amely három dülőt foglal magába: az *Első-düllő*ü, a *Középső-düllő*ü meg a *Hátulsó-düllő*ü. Ezeket dülőü választja el egymástól. A faluhoz legközelebb eső, tehát „*az elsőü hején állóünek*” a neve. Igen elterjedt, gyakran használt név. *Elsőü* a faluhoz viszonyítva 'a három dülő közül az első helyen álló', *düllőü* meghatározott földdarabot jelent.

F a r k a s z - s z i g e t, -re F a r k a s - s z i g e t (S., sz., 8).

1863: „*Farkas sziget*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „*Farkas sziget*” (EÁL. Urb. tag. 8), 1878: „*Farkas Sziget* 1863-ban termékennyé vált. 1877 év végéig adómentes” (EÁL. Urb. tag. 4), 1890: „*Farkas Sziget* szántó” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „*Farkas sziget*”, T/2: „*Farkas Sziget*”, T/4: „*Farkas Sziget*”. A falu északi részén fekszik. A sziget elnevezés ma már értelmetlen. Régen víz vette körül ezt a földdarabot, s a vízből kiemelkedő hátság területet jelölte a név. Nh.: „*Nagy nádas vóü körülte, osz lészorúltak bele a farkasok.*” A névadás okát pontosan megállapítani nem lehet. Egyesek szerint „... *nem vóü ot farkas sosé, csak kitanálták, mer fílték túlle, még a gyerekeket ijjegettük vele.*” Igen gyakran használt név.

F a z é k a s - h a l o m, -ra F a z e k a s - h a l o m (H., sz., 31).

1863: „*Fazekas halom*” (EÁL. Urb. tag. 7); PESTY: „*Fazekas halom*”. A határ keleti részén, az ún. *Felsőföldön* található. *Fazekas* csn. Több jobbákynévsorban előfordul ez a név. *Halom* l. *Balás-halom*.

F a z é k a s - l a p o s s, -ra F a z e k a s - l a p o s (Mf., sz., 30).

1863: „*Fazekas lapos*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „*Fazekas lapos*” (EÁL. Urb. tag. 8); PESTY: „*Fazekas lapos*”.

A *Fazekas-halom* mellett elterülő mélyebb fekvésű széles, lapos terület. Élő név, ritkán használják. *Fazekas* csn., *laposs* l. *Kisaszó-laposs*.

F é l s ő ü f ő ü d, -re F é l s ő f ő l d (Ds., sz., 43).

1876: „... ezen *felső földeknek* négy tagban kiosztását...” (EÁL. Urb. tag. 4), 1885: „... a *felső földön* kiadandó...” (EÁL. Urb. tag. 4), 1887: „... a *Felső földeinkből* a tőlünk megkívántatott 35 hold helyett...”

(EÁL. Urb. tag. 4.), 1896: „... az úgynevezett felső föld évi jövedelme...” (EÁL. Urb. tag. 14).

Nagy kiterjedésű, magas fekvésű terület a falutól K-re. A Csordagyép után következik. A határnak három nagy része van: *Felsőüfőüd*, *Rít* vagy *Nagy-rít* és az *Alsóurit*. A *Felsőüfőüd* jelöli azt a területet, mely a Ríttel szemben a vízszabályozás előtt is művelhető volt. Magas fekvése miatt ide nem jutott el az árvíz, legfeljebb csak az ott is előforduló laposokba vagy fenekekbe, ahol aztán az ár visszahúzódása után jó takarmány termett. Neve magas fekvését jelzi.

Fertő-tó

1859: „*Fertő tó*” (EÁL. Urb. tag. 6).

Nevét az 1859-ben keletkezett irat őrzi. Ma már nem ismerik. Helyét sem lehet megállapítani. Talán azonos a *Róykás-fertőü*-vel (l. ott).

Forrás-dűlő

1859: „*Forrás dűlő*” (EÁL. Urb. tag. 6).

A név ismeretlen. A helyét megállapítani nem lehet.

Forrás-kút

1865: „*Forrás-kútnál*” (EÁL. Urb. tag. 8).

Valószínű a *Forrás-dűlő*ben levő kút volt. Kihalt név, a helyét megállapítani nem lehet.

Füredi út,-ra ~ (Ü., 23).

Tiszaszőllős és *Tiszafüred* közötti országút. Gyakran használt név.

Gátőürház,-ho Gátőrház (ház, 193).

Az *Aranyosi átjáró* melletti ház. A gát gondozására, a gáton belüli erdő őrzésére felvett alkalmazott lakása. Ismert, használt név.

Gátőürház,-ho Gátőrház (ház, 153).

A *Kisfoki átjáró* mellett. Magyarázataát lásd az előbbi címszónál.

Göllér,-re Gellér (S., sz., 85).

1859: „*Gellért Dűlő*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „*Gellért Dűlő*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „*Gellért Dűlő*” (EÁL. Urb. tag. 9), 1878: „*Gellért*” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1 „*Gellért*”.

Sík fekvésű, sok helyen szikes terület a faluhoz közel. A név személynévi eredetű lehet. Igen gyakran használják.

Göllér-dűllőü öudala,-ba Gellér-dűlő oldala (L., sz., 84).

A *Göllér-laposs* és a *Göllér dűlő* közötti keskeny, lejtős terület. Innen az *öudal* elnevezés. *Göllér* l. ott, *dűllőü* l. *Csonka-dűlő*. A nevet ritkán használják.

Göllér-hát,-ra Gellér-hát (Ke., sz., 89).

1859: „*Gellért hát*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1885: „*Gellért hát*” (EÁL. Urb. tag. 4).

A *Göllér* hosszan elnyúló, szélesebb kiemelkedő része. Ritkán használt név.

Göllér-laposs,-ra Gellér-lapos (Mf., k., 88).

1886: „*Gellért lapos*” (EÁL. Urb. tag. 10); T/4: „*Gellért lapos*”.

A *Göllér* mellett húzódó hosszú, széles, lapos terület. *Göllér* l. ott, *laposs* l. *Kisaszó-laposs*. A nevet gyakran használják.

Göllér-tóu,-ba Gellér-tó (Tm., sz., 87).

1859: „*Gellért tó* hasznavehetetlen” (EÁL. Urb. tag. 6), 1864: „*Gellért tó*”

(EÁL. Urb. tag. 4), 1878: „...igari út a Gellért tavon át vezetvén...” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „Gellért tó”.

A Gellér-lapos legmélyebben fekvő része, a környékről ide fut össze a víz, itt marad meg legtovább. Régen állóvíz volt. A név ennek az emléket őrzi. Gellér l. ott, a tó most már 'időszakos vízállás' jelentésű.

Göbe (Mf., sz., k., e., 170).

1859: „Göbe” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Göbe” (EÁL. Urb. tag. 7), 1864: „Göbe erdő” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „Két hold kaszáló a Göbénél” (EÁL. Urb. tag. 8), 1886: „Dülőút a Göbéhez...” (EÁL. Urb. tag. 10); T/1: „Göbe”, T/3: „Göbe”.

A Dunakunyhó melletti terület neve. Most szántó, kaszáló s a Tisza gátján belüli rész erdő. Régen az egész terület terméketlen, mocsaras, kaszáló. A név a vízszabályozás előtti idő emlékét őrzi, amikor a Göbe 'sással, vízzel telt gödör' jelentésű volt. (vö.: Tört. Et. Sz. I. 1967.). Ma már nem használják a nevet. A régi térképek segítségével találtam meg a helyét.

Göbe-ér (S., sz., 169).

PESTY: „Göbe ér”.

A Tiszába vezető, alig észrevehető keskeny mélyedés. Göbe l. ott, ér l. Aszó-ér. Kihalt név.

Göbe-hát (Ke., sz., 171).

1859: „Göbe hát” (EÁL. Urb. tag. 6).

Helyét a régi térképek segítségével a határ bejárásakor rögzítettem. Hoszszan elnyúló hátszerű kiemelkedés a Göbe-ér mellett. Göbe l. ott, hát l. Kisaszói-hát. Kihalt név.

Görbe

PESTY: „A Nagyhát melletti tó görbének neveztetik.”

A helyét nem tudtam megállapítani. Kihalt név. Valószínű Domaháza szomszédságában a Tisza kanyarulatának környékén volt. Nevét alakjáról kaphatta.

Görbe-ér (S., sz., 6).

A nevet nem használják, de az idősebbek között vannak, akik még emlékeznek rá. Ezek szerint a falu alatti Tó és a Pünkös-tó közötti ér volt. Görbe nevét kanyargós volta miatt kapta. Ér l. Aszó-ér.

Görbe-fenék

PESTY: „Az Öntéserdőtől délre a Görbefenék nádat termő lapály.”

Kihalt név. A pontos helyét megállapítani nem tudtam. A Görbe tájékán levő mélyen fekvő terület lehetett.

Görbe-lapos (Mf., k., 189).

PESTY: „Az Aranyosi erdőtől tovább a Görbelapos.”

Kihalt név. Csak kevesen emlékeznek rá, de azok sem használják. A Göbe és az Aranyosi-erdő közötti részen levő félkör alakú, mélyebben fekvő lapos terület. Görbe nevét alakjáról kapta, lapos l. Kisaszói-lapos.

Görös-fok, -ba ~ (Á., 144).

T/4: „Görös Fok”.

PESTY: „Az Ökörtől nyugatra a Görösfok girbegurba hajlásaival”.

A *Csű elejin* levő természetes keletkezésű kanyargós árok. A Görcsös nevet alakjáról kapta, *fok*. l. *Kicsapó-fok*. Ismert, igen gyakran használt név.

Gréfli-szöüllőü,-be Graefli-szölő (M., sző., 25).

Szölő Domaháza keleti részében. Graefl nevű nagybirtokosé volt. 1945-ben kiosztották a falubelieknek. Gréfli csn., szöüllőü 'szőlővel beültetett terület'. A név ritkán még ma is előfordul.

Gréfli-tanya,-ra Graefli-tanya (Ta., 26).

Domaháza keleti részében a Gréfli-szöüllőü mellett néhány épület. Régi cselédházak meg gazdasági épületek. Most a helyi termelőszövetkezet tulajdona. A Gréfli nevet volt tulajdonosáról kapta, tanya l. *Bánóü-tanya*. A nevet ma is használják.

Gyíkinyös,-re Gyékényes (Mf., sz., 18).

T/4: „Gyékényes”; PESTY: „A Határhát végénél van a Gyékényes lapos.” A falutól ÉK-re Domaháza mellett van. Ma szántó, de esős időszakban megáll rajta a víz, s ilyenkor gyékényt, kákát terem. Neve a régi vizes világ emlékét őrzi. Ma már nem használják, de elég sokan ismerik.

Gyöp l. Csordagyöp

Gyöpre-járóü,-ba Gyepre-járó (Ds., sz., 41).

1863: „Gyeprejáró a szőlő északi oldalán” (EÁL. Urb. tag. 7), 1864: „Gyeprejáró” (EÁL. Urb. tag. 4), 1874: „Gyeprejáró dülő” (EÁL. Urb. tag. 4); T/2: „Gyepre járó”, T/6: „Gyepre járó”.

A falutól ÉK-re a Naty-szöüllőü mellett van. A Felsőüföüdnék közvetlenül a Csordagyöp után következő része. A dülőben levő parcellák a Csordagyöpre „járnak véggel”. Ezért kapta ezt a nevet. Helyette is Felsőüföüd és Jeddzöü-föüd név használatos. Ezeket l. olt.

Gyümölcsös,-be Gyümölcsös (Át., gy., 150).

Almafával betelepített s körülkerített terület a Hóüt-Tisza árterén. A Gátöürház és a Csapóü átjáróü környékén van. Nem régi név, körülbelül 30 éve, a telepítéskor született, s ma már általánosan ismert.

Hajzër-tanya,-ra Haizer-tanya (Ta., 183).

A Sujmos és az Aranyos határán egy lakóház s mellette néhány gazdasági épület. Ma már csak a régi lakóház van meg. A termelőszövetkezet birtoka. Nevét régi tulajdonosáról kapta. Hajzër csn., tanya l. *Balás-tanya*. Egyre ritkábban használják.

Halászóü-fenek,-be Halászó-fenék (Mé., k., 192).

1859: „Halászó tó” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Halászó fenék harmadik osztályú kaszáló” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „Halászó fenék” (EÁL. Urb. tag. 8); T/1: „Halászó fenék”; PESTY: „Halászó fenék”.

Az Aranyos dülőben levő mély fekvésű, széles, száraz meder. Régen állóvíz volt, halászatra használták. Egy régi irat szerint „... az Aranyos ódalon levő legutolsó Tanyát is Duna hálloval halászhatta” (Polg. periratok. 1783.). Nevünk a régi halászat emlékét őrzi.

Halsózó (Mf., k., 160).

1864: „Sziget szöüllő alatt levő úgy nevezett Halsózó...” (EÁL. Urb. tag. 4), 1864: „Üsztató gödör a Halsózónál” (EÁL. Urb. tag. 4).

Alacsony fekvésű terület a Hóüt-Tisza közelében a Sziget-szöüllőü nyugati

oldalán. Most kaszáló. Tavaszi áradáskor sokáig vízállás. Valószínű halászó hely volt. BOROVSZKY szerint a halakat élve bocsátották kereskedésbe, vagy pedig besózva eltették (vö.: BOROVSZKY, i. m. 482—83). Feltehetőleg a ma már kihalt név ennek az emlékét őrzi.

Határ-fenek,-be *Határ-fenek* (Mé., sz., 16).

A falutól É-ra a *szőüllősi* és *domaházi* határnál találjuk, ezért kapta a név előtagját. Árvíz vagy esős idő esetén vízállás. Ilyenkor sás, gyékény nő benne. *Fenek* l. *Aranyosi-fenek*.

Határ-hát,-ra ~ (Ke., sz., 14).

1863: „*Határhát* harmadik osztályos kaszáló, erdő” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „*Határhátnál* kaszáló” (EÁL. Urb. tag. 8), 1878: „*Határhát*” (EÁL. Urb. tag. 4), 1890: „*Határhát*” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „*Határhát*”; PESTY: „*Határhát* nevű kaszáló”.

A *Határ-fenek* mellett húzódó hosszú, széles kiemelkedés. Régen erdő, kaszáló, szántó. Tavak, fenekék vették körül, ezek közül emelkedett ki. A gyakran használt név előtagját l. *Határ-fenek*, *hát* l. *Kisaszóu-hát*.

Hátulsó u - d ü l l ő ü,-be *Hátulsó - d ü l l ő* (Ds., sz., 67).

Szőlő a *Naty-szőüllőü* dűlőben. A név előtagját fekvéséről kapta. *Düllőü* l. *Csonka-düllő*. Igen gyakori név.

Hollóhát

PESTY: „A *Tisza* kanyarulata mellett a *Hollóhát* a rajta nőtt nagy nyárfákon fészkelő sok hollóról neveztetve.”

Kihalt név. PESTYN kívül más adatot nem találtam.

Hóut-Tisza,-ra *Holt-Tisza* (Áv., 168).

A vízszabályozás után a *Tisza* levágott kanyarulatának a neve. Állandó vízállás. Használják még a *Döglött*, *Dök-Tisza* neveket is. „A *Döglödbe vóutam peccőüzni*.”

Igari út,-ra ~ (Ú., 95).

1859: „*Igari út*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Az *Igari útnál*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1886: „*Igari út* a legelő sarkától” (EÁL. Urb. tag. 12).

A falut *Tiszaigarral* összekötő országút. Gyakori név.

Jeddző ü - fő ü d,-be *Jegyző - föld* (Ds., sz., 42).

A *Gyëpre-járuü* dűlőnek egy része. A mindenkori községi főjegyző járandósága volt. Nevét ezért kapta. Ma már nem használják.

Juhúsztató (Mé., k., 161).

1878: „*Juhúsztató* a közbirtokosságnak közös tulajdonát képezi... csupán juhúsztatás céljára használtathatik” (EÁL. Urb. tag. 4), 1885: „A *juhúsztató* tárgyában régebben kapott határozat (EÁL. Urb. tag. 4).

Mély, száraz fenék a *Szigetszőüllőü* mellett, mely csak árvíz idején telik meg vízzel. Az idősebb emberek visszaemlékezése szerint az uradalmakban virágzó juhtenyésztés folyt. A régi iratok is bizonyítják ezt. A név ennek az emléke. Ma már nem használják.

Kakucsi-halom,-ra ~ (H., sz., 58).

1864: „A *Kakucsi* Péterné földjéig...” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „*Kakucsi* Sándor szántóföldje szélhordta futó homok” (EÁL. Urb. tag. 8).

A *Felsőüjfőü* és a *Naty-páncilos* találkozásánál magasabb kiemelkedésű domborulat. *Kakucsi* csn., *halom* l. *Balás-halom*. Ritkán használt név.

Káposztás l. *Csapóü*

K á r á s z o s

1859: „Kárászos” (EÁL. Urb. tag. 6), 1895: „Kárászos Pünkösdi tó terméketlen kaszáló, erdő” (EÁL. Urb. tag. 14).

A név a régi halászelettel kapcsolatos. A Tisza mentén levő állóvizekben gondot fordítottak a különböző halfajták tenyésztésére is (vö.: BOROVSKY, i. m. 482—83). Kihalt név. Pontos helyét megállapítani nem lehet. Az 1895-ből származó irat alapján azonos a mai Pünkösdi-tóval.

K a s z á l l ó ú, - b a K a s z á l ó (Át., e., k., 210).

Domaházának a Tisza túlsó oldalára eső része. Régen a Gréfli birtokhoz tartozott, 1945-ben kiosztották a falubelieknek. Most a termelészövetkezet kaszálója. Nevezik Domaházi-kaszállónak is. Mind a két név gyakori.

K e n d é r á z t a t ó ú, - b a K e n d é r á z t a t ó (Mé., k., 202).

1859: „Kenderáztató” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Kenderáztató fenek” (EÁL. Urb. tag. 7); T/1: „Kenderáztató”; PESTY: „Kenderáztató fenék”. Az Aranyoson a Ceglédi-hát környékén mederszerű mélyedés. Régen a faluban sok kender termelt. A kender áztatására szolgáló állóvíz volt. Ma már a kiszáradt meder kaszáló. Csak kevesen ismerik.

K e n d é r f ő ü d, - r e K e n d e r f ö l d (Ke., sz., 82).

1859: „Kenderföld” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Kenderföld” (EÁL. Urb. tag. 7), 1870: „Kenderföldeink közt vannak teljes gazdák, melyek úgy hisszük, a rövidségünkkel adattak ki” (EÁL. Urb. tag. 4), 1874: „Kenderföld” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „Kenderföldek”.

A falu délkeleti részén a Gellér mellett elterülő hátas kiemelkedés. Teljes egészében szántó. A név a kendertermelés emléke. A név 'kender termő földdarab' jelentésű.

K e r e k t ó (Tm., sz., 15).

1863: „Kerektói első osztályú kaszáló” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „Kerektó” (EÁL. Urb. tag. 8).

A Határ-hát és a Határ-fenek melletti régi tómeder. Ma szántó, de árvizes, esős években műveletlen marad, mert sokáig rajta marad a víz. Ilyenkor sás, gyékény terem benne, s vadkacsák búvóhelye. Nevét valószínűleg kerek alakjáról kapta. A vízszabályozás után sokáig kaszáló volt, csak később törték fel szántónak. A nevet ma már nem használják.

K é r é z g á t, - r a K e r e s z t g á t (S., sz., 93).

1865: „Keresztgát környék” (EÁL. Urb. tag. 9), 1877: „A keresztgátnak fenntartása, felemelése és közlekedési úttá alakítása előnyös: miután véletlen töltés szakadás esetén a veszélyt lehetne a Tiszaszöllös határbeli földektől, esetleg a falutól eltávolítani, továbbá ez az út szolgálna arra is, hogy árvíz idején a közlekedést a Tiszai védtöltés és a falu között mindig biztosan lehetne fenntartani” (EÁL. Urb. tag. 4), 1877: „Kereszt Gát” (EÁL. Urb. tag. 4); T/6: „Keresztgát”.

Kiváló minőségű termőföld. Gátnak nyoma sem látszik. A dülő falu felé eső végén kicsiny, keskeny hátszerű kiemelkedés vezet végig a Hóut-Tisza folyását keresztező irányba. Ez volt régen a gát, aminek emlékét a név őrzi. Ez védte a falut, ha a Tisza kiöntött. A név jelentése 'mesterségesen létrehozott földhányás, mely a Tisza folyásának irányával keresztben halad'. Neveztek volt tulajdonosáról Levente-főúdnak is, ezt ma már nem használják. A Kérezgát név igen gyakori.

Kicsapó-fok l. Csapó u után

Kisaszó u és **Kisaszó u** előtagú neveket l. Aszó u után.

Kis-fok,-ba ~ (Á., 151).

1859: „Kisfoktól a Csújjig tartó legelő középosztályú” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Kis fok hasznavehetetlen” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „Kisfok” (EÁL. Urb. tag. 8), 1870: „Kisfok vizes része” (EÁL. Urb. tag. 4); T 1: „Kisfok”. A falutól DNy-ra természetes eredetű árok, mely a Hóút-Tiszába vezet. A név előtagját a *Naty-fok*hoz viszonyítva kapta. Jóval keskenyebb és kevésbé mély annál. *Fok* l. *Kicsapó-fok*. Gyakran használt név.

Kisfoki átjáró u,-ra **Kisfoki átjáró** (Ü., 152).

A *Kis-fok* mellett a *Hóút-Tisza* gátján átvezető út. *Kis-fok* l. ott, *átjáró u* l. *Aranyosi átjáró u*. Gyakori név.

Kisfok-Papere köze (Ke., sz., 154).

1863: „Kisfok-papere köze” (EÁL. Urb. tag. 7).

A *Kis-fok* és a *Papere* között fekvő hátszerű kiemelkedés. *Kisfok* l. ott, *Papere* l. ott, *köze* 'a megnevezett területek között fekvő' jelentésű. A nevet nem használják.

Kis-nyilas,-ba ~ (S., sz., gy., 209).

1886: „Kisnyilasrét” (EÁL. Urb. tag. 12), 1890: „Kisnyilas” (EÁL. Urb. tag. 4), 1892: „Kis nyilas” (EÁL. Urb. tag. 13).

A falutól ÉNy-ra a *Csérje átjáró u* mellett van. Régen a *Tisza* vize öntözte, sokáig kaszáló volt. A név a régi földosztás emléke. A nyílászás bizonyos alkalmakkor még ma is szokásos a faluban. „Nem jó nyilat húsztam, rossz lett a kaszállóm.” Egy kis nyilas 300—400 négyszögöl, szemben a nagy nyilas 800—1000 négyszögölével. Ezért van a megkülönböztető előtag.

Kis-páncílos,-ra **Kis-páncélos** (S., l., sz., 97).

1859: „Kis Páncélos” (EÁL. Urb. tag. 6), 1865: „Kis pánczélos száraz rész” (EÁL. Urb. tag. 8), 1874: „Kis páncélos” (EÁL. Urb. tag. 4); PESTY: „Kis-páncélos”.

A falutól DK-re a határ legtávolabb eső része. Szikes, nehezen művelhető talaj. Régen szántó, legelő, erdő volt. Ma szántó és legelő. A *Naty-páncílos* mellett jóval kisebb a területe. Ezért van a név megkülönböztető előtagja. Feltehető, hogy a név utótagja a talaj nehezen művelhetőségére, keménységére utal. „Éggy-éty száraz nyár vigin ojan ez a főüd, mint a páncíl, eke légyen, amejik belemegy.” Igen gyakori név.

Kis-páncílozs-domb,-ra **Kis-páncélos-domb** (H., sz., 96).

1859: „Kispáncélos domb” (EÁL. Urb. tag. 6).

A *Kis-páncílos* dűlőben halomszerű kiemelkedés. Innen a név utótagja. *Kis-páncílos* l. ott. Ritkán használják.

Kis-páncílos-hát,-ra **Kis-páncélos-hát** (Ke., sz., 98).

Hosszan elnyúló kiemelkedés a *Kis-páncílos* dűlőben. *Kis-páncílos* l. ott, *hát* l. *Kisaszó u-hát*. A nevet ritkán használják.

Kis-páncílos-lapos,-ra **Kis-páncélos-lapos** (Mf., sz., 99).

1865: „Kispáncélos lapos” (EÁL. Urb. tag. 8).

20—35 méter széles, mélyebben fekvő lapos terület a *Kis-páncílos* dűlő-

ben. Nevét innen kapta. Kettévágja a dűlőben levő szántóterületet. Száraz években felszántják, de árvizes időben vízállás. Az ötvenes években rizst termeltek benne. A név elég gyakori.

Kis-Papere l. **Papere** után

Kisz-sziget,-re **Kis-sziget** (S., sz., 163).

1863: „*Kis Sziget*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1864: „*Kis Sziget*” (EÁL. Urb. tag. 4); T/3: „*Kis Sziget*”; PESTY: „*Kissziget*”.

A falu alatt a *Szigetszőllő* szomszédságában levő kis terület. A sziget név ma már értelmetlen, de régen a falu alatti *Tó* vette körül, s az elnevezés ennek alapján történt. A *Kis* előtagja megkülönböztető név. A szomszédos *Naty-sziget* jóval nagyobb területet jelöl. Ritkán és kevesen használják.

Kisz-Szilvőgy,-re **Kis-Szilvölgy** (Mf., sz., 55).

1864: „*Kis Szilvölgy*” (EÁL. Urb. tag. 4), 1892: „*Kisszilvölgy*” (EÁL. Urb. tag. 13); T/2: „*Kis Szilvölgy*”.

A *Felsőföld* déli részén fekszik. A *szil* 'szilfa' jelentésű, a *vőgy* 'két magas part közötti mélyebb terület' jelent. A névadás alapjául a térszínforma és a korábban rajta növő szilfa szolgált. A mellette levő *Naty-Szilvőgy* jóval nagyobb területet jelölt. Ezért van a *Kis* előnév. A kettőt a *Szilvőgyi-tó* választja el egymástól. A három név által jelölt terület megnevezésére leggyakrabban csak a *Szilvőgy* nevet használják. Nh.: „*Szilfa vóut ot még vad növényzet.*”

Kis-Tó **-ba** **Kis-Tó** (Mf., sz., 182).

A *Tó*nak a falu melletti nyugati része. Ma már szántó. Nevét azért kapta, mert apró 40—50 négyszögöles darabka földek voltak ott. A zsellérek kapták. Ritkán még ma is használják.

Kis-Tóuhát l. **Tóuhát**

Klán-föld,-be **Klein-föld** (S., sz., 92).

A falutól D-re nagy területet jelölt. A tulajdonosának nevéől nevezték el. A Klein Aladár birtokában levő földdarabot jelölte. 1945-ben kiosztották a falubelieknek. Ekkor igen gyakran használt név volt. „*A Klán-földbe kaptam én is földet.*” Ma már alig fordul elő.

Klán gyümölcsöse,-be **Klein gyümölcsöse** (S., gy., 190).

Almafával beültetett 30 holdnyi terület a falutól Ny-ra a *Hóut-Tisza* közelében. 1945-ben kiosztották. Most a termelészövetkezet tulajdona. Volt tulajdonosáról nevezték el. A nevét még ma is gyakran használják.

Klán-tanya,-ra **Klein-tanya** (Fr., 91).

A falutól D-re, hozzá közel feküdt. Ma már a tanyának nyoma sincs. 1945-ben házhelynek kiosztották, s szép új házak emelkednek rajta. *Klán* csn., a volt tulajdonos neve, *tanya* l. *Balás-tanya*.

Kolokányos (Mf., sz., 13).

1859: „*Kolokányos kaszáló*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1861: „*Kolokányos lapos terméketlen*” (EÁL. Urb. tag. 3); PESTY: „*Kollokeányos*”.

Mélyebb fekvésű szántó a *Hát-hát* mellett. Nagy esőzések idején vízállás. Régen terméketlen, vízállásos hely volt. Nevét a benne levő *kolokány* vízi növényről kapta (vö.: PESTY, Magyarország helynevei történeti, földrajzi és nyelvészeti tekintetben. I. Bp., 1888.). Kihalt név.

K o m j á t i

1859: „Komjáti” (EÁL. Urb. tag. 6), 1878: „Kis Komjáthy részen levő birtokosok birtok aránya” (EÁL. Urb. tag. 4).

A helye ma már nem állapítható meg. A faluban senki sem emlékszik rá. A név családnév. A régi iratok szerint a Komjáthyak a falu birtokosai voltak.

K o t a n y a (Mf., sz., 17).

T/4: „Kotanya”.

A Gyíkinýés és a Határ-fenek környékén fekvő mocsaras, terméketlen terület. A nevet ma már egyáltalán nem használják.

K o t ú, -b a ~ (Vá., 158).

Igen mély, kerek alakú vizállás a Szigetszőllő mellett. Állandó benne a piszkos, bűdös víz. A partja tele van náddal, sással, gyékénnyel s egyéb vad növényekkel. Jelentése 'piszkos, vízzel telt mély gödör'. Nh.: „A vadvíz nekiment osz kimosta. Aszonygyák, hogy nem lehet annak a közepire menni, ojam mój.” Gyakran használt név.

K o v á c s D e z s ő ü t a n y á j a (S., sz., 176).

Lakóház s gazdasági épület volt. A tulajdonos lakott benne, róla nevezték el. Ma szántó, a tanyát elbontották. Tanya l. Balás-tanya. 10—15 évvel ezelőtt még gyakori név volt, ma már nem használják.

K ö h é r, -r e ~ (S., sz., 127).

1859: „Köhér” (EÁL. Urb. tag. 6), 1859: „Köhér tó hasznavehetetlen” (EÁL. Urb. tag. 6), 1899: „Köhér tó terméketlen kavicsos” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „Köhér”, T/4: „Köhér”.

A falutól D-re. Nagyobb része Tiszaszentimréhez tartozik. Gyenge minőségű, köves talaj. Az osztályozási okiratok köves, terméketlen talajként említik. A név lehet a kő és ér összetétele. Gyakori név.

K ö h é r - h á t, -r a ~ (Ke., sz., 126).

1775: „Köhér hát” (EÁL. Urb. tag. 4), 1859: „Köhér hát” (EÁL. Urb. tag. 6).

A Köhér mellett végighúzódnó szélesebb kiemelkedés. Innen van a név utótagja. Köhér l. ott.

K ö z é p s ő ü - d ü l l ő ü, -b e K ö z é p s ő - d ü l l ő (Ds., sz., 68).

Szóló a Naty-szőllő dűlőben. Az Elsőü-düllő és a Hátsóü-düllő között fekvő földdarabot jelöli. Igen gyakori név.

K u b i k, -b a ~ (Gö., e., 200).

1864: „Kubik gödrök” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „Kubik Gödrök” (EÁL. Urb. tag. 8).

A gát készítésekor keletkezett gödrök a Tisza gátján belül. Gyakori név.

K u c i g - d ü l l ő ü, -b e K u c z i k - d ü l l ő (Ds., sz., 29).

1863: „Kuczik dűlő” (EÁL. Urb. tag. 4), 1864: „Kuczik dűlő” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „Kuczik dűlő” (EÁL. Urb. tag. 8); T/2: „Kuczik dűlő”.

Szántó a határ északkeleti részén a Felsőüfőüdon. Kucig csn., a falubeli jobbágynévsorban többször megtaláltam ezt a nevet. A düllő 'meghatározott földdarabot' jelent. Gyakori név.

K u c z i k - h a l o m (H., sz., 28).

1859: „Kuczik halom” (EÁL. Urb. tag. 6); PESTY: „Kucik halom, birtokosának nevérol”.

Magasan kiemelkedő kerek domb a *Kucig-düllő*ben. A nevet nem használják. *Kuczik* l. *Kucig-düllő*.

Lapáj-ra *Lapály* (Át., term., 194).

Az *Aranyosi-sarokban* közvetlenül a *Tisza* folyása melletti terület. A tavaszi áradás után a víz visszahúzódik eredeti medrébe, s a vízből ki-maradt, enyhén lejtő rész neve. Igen gyakran használják.

Legelő l. *Csordagyép*

Levente-fő l. *Kérézgát*

Lippaji-ér-re *Lippai-ér* (Á., l., 72).

1863: „*Lippai ér*” (EÁL. Urb. tag. 4).

A *Lippaji-laposs* közepén húzódó keskeny, árokszerű mélyedés. A laposból is ide húzódik a víz. *Lippaji csn.*, a jobbágynevek között többször szerepel. *Ér* l. *Aszó-ér*

Lippaji-laposs-ra *Lippai-lapos* (Mf., l., 71).

1863: „*Lippai lapos tó*” (EÁL. Urb. tag. 4), 1886: „*Lippai lapos*” (EÁL. Urb. tag. 11); T/1: „*Lippai lapos*”; PESTY: „A Nagyszőlő és a falu közötti gyepek között fekszik a *Lippai lapos* terméketlen mocsaras hely”.

A *Lippaji-ér* melletti mélyen fekvő sík terület. Innen van a név utótagja. Tavasszal sokáig víz áll rajta, amit a *Lippaji-ér* vezet le. *Lippaji* l. *Lippaji-ér*.

Lippai és Sásas-tó köze (Mé., l., 73).

1863: „A *Lippai ér* és *Sásas tó* közti kis fenék szinte rossz minőségű legelőnek állapított meg” (EÁL. Urb. tag. 7), 1886: „*Lippai és Sásos tó köze*” (EÁL. Urb. tag. 11).

A *Lippaji-ér* és a *Sásas-tó* között levő terület. Nevét fekvéséről kapta, nem használják.

Lóri-fenék (Mé., sz., 113).

T/4: „*Lóri Fenék*”.

A határ déli részén a *Köhér* és a *Kisaszóz* közötti mélyedékes terület. A nevet ma már nem ismerik. *Fenék* l. *Aranyosi-fenek*

Lóri-hát (Ke., sz., 114).

T/4: „*Lóri Hát*”; PESTY: „*Lóre hát*”.

A *Lóri-fenék* mellett húzódó hosszabb hátszerű kiemelkedés. *Hát*, l. *Kisaszóz-hát*. A nevet nem használják.

Lyukashalom (H., sz., 49).

1859: „*Lyukas halom*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1865: „*Lyukas halomnál szántó*” (EÁL. Urb. tag. 8), 1864: „*Juhkas halom*” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „*Jukas halom*”, T/4: „*Jukas Halom*”; PESTY: „*Jukas halom*”.

A *Felsőfő* és a *Naty-páncílos* határán kiemelkedő kisebb domborulat. A nevet nem használják.

Magyar-halom (H., sz., 54).

1859: „*Magyar halom*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „*Magyar halom szántó*” (EÁL. Urb. tag. 7); T/1: „*Magyar-halom*”; PESTY: „*Magyar halom*”.

A környékből magasan kiemelkedő kerek domb a *Naty-páncílos dűlő*ben. A *Magyar csn.*, *halom* l. *Balás-halom*. A nevet nem használják.

Monori-lapos

1864: „*Monori lapos*” (EÁL. Urb. tag. 4).

Kihalt név, a helyét megállapítani nem lehet. *Monori csn.*

Morotva (Gö., terml., 120).

T/1: „*Morotva*”.

Kihalt név. Csak a térkép adata őrzi. A térképen jelölt területen nagy gödör van. Vízállásos hely lehetett, melyet a *Papere* táplált.

Nádas

1859: „*Nádas*” (EÁL. Urb. tag. 6).

Kihalt név. Hogy a sok, nádat termő, vizes, mocsaras hely közül melyik területnek adták ezt a nevet, ma már nem lehet megállapítani. Lehetséges, hogy a *Felsőüfőüd* valamelyik részén volt, mivel ott aránylag kevés helyen nőtt nád, s itt volt jogosultsága ennek a névnek.

Nagyalé,-ra ~ (S., sz., 118).

Ma már csak a név őrzi az emlékét ennek a széles, nagy fákkal szegélyezett dűlőútnak. Az *Alsóúritén* volt, a névre emlékeznek, de nem használják. A *Nagyalé* itt a régi 'fákkal szegélyezett széles dűlőutat' jelenti.

Nagyaszóú és **Nagyaszóú** előtagú neveket l. *A szóú* után.

Naty-fok,-ba **Nagy-fok** (Á., 134).

1776: „*Nagyfok*” (EÁL. Közigazgatási iratok, 1776/125), 1782: „*Nagy-Fok*” (EÁL. Polgári periratok, 2245.); 1859: „*Nagy fok*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „A határt képező *nagy fok*...” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „Csű mellett a *Nagy fok*nál...” (EÁL. Urb. tag. 9), 1877: „... *Derzsi út* a mint a tanya alatt a *nagy fok*ot érinti...” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „*Nagy fok*”, T/5: „*Nagy fok*”; PESTY: „A Csűerdőt a *Tisza* körül folyja, innen jó ki a *Nagy-fok*”.

Mély, széles kanális. Természetes képződmény. A környék vizét gyűjti össze, nyáron is állandóan víz van benne. A Csű dűlő mellett halad végig. Az előnevet nagysága miatt kapta. A határban levő sok fok közül ez a legnagyobb. *Fok* l. *Kicsapó-fok*. Igen gyakran használt név.

Nagyhát

1863: „*Nagyhát*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „*Nagyhát*” (EÁL. Urb. tag. 8); PESTY: „A *Görbefenéken* felül a *Nagyhát* kaszáló”.

Kihalt név. A helyét megállapítani nem tudtam. A PESTY adatából következtetve talán a *Tisza* mellett a *domaházi* határ közelében volt.

Nagy Jenőü-szőüllőü,-be **Nagy Jenő-szőlő** (S., sző., 21). *Domaházán* a *Bubori-tanya* mellett van. Nevét tulajdonosáról kapta. *Szőüllőü* l. *Bánóü-szőüllőü*. 1945-ben kiosztották a falubelieknek. A név ma is használatos.

Nany-nyilas,-ba **Nagy-nyilas** (S., sz., 11).

A falutól É-ra, a *Kis-nyilas* mellett van. A név a régi földosztás emlékét őrzi (l. *Kis-nyilas*). Gyakran használt név.

Naty-páncílos,-ra **Nagy-páncélos** (Ds., l., sz., 59).

1859: „*Nagy páncélos*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „*Nagy páncélos*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1874: „*Nagypáncélos* dűlőben szántó” (EÁL. Urb. tag. 4), 1890: „*Nagy pánczélos*” (EÁL. Urb. tag. 4); PESTY: „A *Kispáncélos* dűlőtől keletre fekszik a *Nagypáncélos* dűlő”.

Jóval nagyobb területet jelöl, mint a tőle nyugatra fekvő s vele szomszédos *Kis-páncílos*. Innen van a név megkülönböztető előtagja. Az utótagját l. *Kis-páncílos*. Igen gyakran használt név.

Naty-páncílos-laposs,-ra Nagy-páncélos-lapos
(Mf., sz., 1., 62).

Mélyen fekvő, széles sík terület a *Naty-páncílos* dűlőben. A név előtagját l. *Naty-páncílos*, az utótagot l. *Kisaszóú-laposs*. Ma is használt név.

Naty-Papere l. *Papere*

Naty-sziget,-re Nagy-sziget (S., sz., 181).

1776: A *Nagysziget*ben fekvő közös legelő nagyobb részét a földesurak elfoglalták" (EÁL. Közigazgatási iratok, 1776 313), 1776: „... a Szöllősy Lakos Szegénység részére *Nagy Sziget* nevezetű Rétet Kaszállónak kihagyni és a köz javára kiszakasztani méltóztattak .vala mindedig birtokunkba megtartatott" (EÁL. Közigazgatási iratok, 1776 125); 1863: „*Nagysziget* kaszáló" (EÁL. Urb. tag. 7), 1870: „... azon lakótársaink, kiknek réti földjeiket a *Tisza* tagosítás előtt kisebb nagyobb mértékben elszaggatta, a községnek közös birtokából az ún. *Nagy szigeten* levő 86 hold kaszálóból kárpótoltassanak" (EÁL. Urb. tag. 4), 1878: „*Nagy sziget*" (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „*Nagysziget*", T/6: „*Nagysziget*"; PESTY: „A falu alá nyúló hátság kaszáló a *Nagysziget*".

A falu nyugati részén fekszik. Régen kaszáló, legelő volt. Különböző tavak vették körül. Ez adta az elnevezés alapját. *Sziget* voltát ma csak a neve őrzi. A név előtagját a mellette levő jóval kisebb területet jelölő *Kisz-szigettől* való megkülönböztetés miatt kapta. Élő név, de a *Sziget* utótag használata a gyakoribb. „A *Szigetén vóútam kaszálni*."

Naty-Szilvőügy,-re Nagy-Szilvölgy (Mf., sz., 51).

1859: „*Nagy Szilvölgy*" (EÁL. Urb. tag. 6), 1864: „*Nagy Szilvölgy*" (EÁL. Urb. tag. 4), 1874: „*Nagy Szilvölgy*" (EÁL. Urb. tag. 4). Szántó a *Felsőüfőüd* déli részén (l. *Kisz-Szilvőügy*).

Naty-szőllőü,-be Nagy-szőlő (Ds., sző., 66).

1869: „*Nagy Szőlő*" (EÁL. Urb. tag. 6), 1864: „*Nagy Szőlő*" (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „Kérjük a közös legelő közt a *nagy szőlőbe* vezető útnak kijelölését" (EÁL. Urb. tag. 8), 1874: „*Nagy szőlőben szőlő*" (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „*Nagy Szőlő*", T/4: „*Nagy Szőlő*"; PESTY: „A *Rókástól* a falu felé van a *Nagyszőlő*".

A falutól K-re a *Felsőüfőüden* a *Gyëpre-járóú dűlő* és a *Szeretefőüd* között kerítéssel körülvett, szőlővel és gyümölcsfával beültetett terület. A falubeliek szerint itt „*embër- emlékezet óúta szőüllőü vóút*". A név előtagja e területnek a *Szigetszőüllőü*höz viszonyított nagyságát jelöli. Nh.: „*Ocs csak kevész szőüllőü vóút mindig*".

Országút,-ra ~ (Ú., 46).

1840: „...*Országút* szélén álló föld..." (EÁL. Urb. tag. 2).

A *Tiszafüred* és *Tiszaigar* között vezető országút, a falu keleti határa. Gyakran használt név.

Oszkár,-ba ~ (Ta., 133).

A *Csű elején* kastélyból, cselédházakból s gazdasági épületekből álló település, a *Csű* dűlőbeli urasági birtok központja volt. A néphagyomány szerint az egyik birtokos *Oszkár* nevű kisfiáról kapta a nevét. „A *fijú meg-halt, oszt emlékekint az apja Oszkárnak nevesztette el a tanyát*." Gyakori név. Sokan a *Csű* dűlő helyett is ezt a nevet használják.

Ökörcsorda-fok (S., sz., 143).

T 4: „Ökörcsorda Fok”.

A térkép adata szerint vízér a Csű elején. Ez a terület a Csű dűlőbeli uraság ökreinek legelője volt. *Fok* l. *Kicsapó-fok*. A nevet nem használják.

Ökörtőu,-ba Ökörtő (Mf., sz., 131).

1859: „Ökörtő terméketlen” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Ökörtő” (EÁL. Urb. tag. 7); T 1: „Ökörtő”, T/4: „Ökörtő”.

Mederszerű terület. Ma szántó, régen az uraság ökreinek legelője. „*Nem vóút ojjan naty, hogy az összes álatot ot tarcsák, ezír az ökröket vertík oda, mer asz közel vóút a tanyáho.*”

Ökörtő-lapos (S., sz., 132).

1859: „Ökörtő lapos hasznavehetetlen” (EÁL. Urb. tag. 6).

Az Ökörtőu mellett kissé mélyebben fekvő sík terület. Innen van a *lapos* elnevezés. Ökörtőu l. ott. Helyette is az Ökörtőu név szokásos.

Öntéserdő

PESTY: „A Tisza folyásában van az Öntéserdő”. A helyét megállapítani nem lehet. A faluban nem ismerik. PESTYN kívül más adatot nem találtam.

Örvényi-halom (H., sz., 24).

PESTY: „Az Örvényi halom, mely az Örvény nevű szomszéd faluval határos”.

Örvény és Tiszaszöüllőu határán levő kerek domborulat. A nevet nem használják.

Papere, eribe ~ (Mé., sz., 165).

1859: „Pap ere” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Pap ere” (EÁL. Urb. tag. 7), 1885: „Pap ere” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „Pap ere”, T/4: „Pap ere”.

A *Sujmos-tó*úból kiágazó, hosszan elnyúló széles vízmosás. Két ága van. Egyik a *Kis-Papere* (l. ott), másik a *Papere* vagy *Naty-Papere*. Jóval nagyobb, szélesebb és hosszabb a *Kis-Papere*nél. Régen az egyház tulajdonát képezte papi jövedelmi földként. A név *Pap* tagját ezért kapta. Az *ér* ’természetes vízmosás, csatorna’ jelentésű. A *Papere* név használata gyakori.

Papere farka (Mé., sz., 167).

1863: „Papere farka” (EÁL. Urb. tag. 7).

A *Papere*nek a Tisza irányába tartó rövid, keskeny nyúlványa. A *fark* ’ellenkező irányú keskeny nyúlvány’ jelentésű. *Papere* l. ott. A nevet nem használják.

Papere gátja (Ke., sz., 164).

1879: „A községből a *Papere gátján* vezető út fenntartása...” (EÁL. Urb. tag. 4).

A *Papere* mentén húzódó kiemelkedés. Ma már nem lehet eldönteni, hogy természetes kiemelkedés-e, vagy pedig mesterséges földhányás. *Papere* l. ott. A nevet nem használják.

Papere-hajlás (Mf., k., 159).

1864: „Papere hajlás” (EÁL. Urb. tag. 4).

A *Papere Szigetszöüllőu* melletti kanyarja. A *hajlás* ’kanyar’ jelentésű. *Papere* l. ott. A nevet nem használják.

Papere-hát (Ke., sz., 155).

1859: „Pap ér hát” (EÁL. Urb. tag. 6), 1864: „Papere hát” (EÁL. Urb. tag. 4); T/4: „Pap ere hátja”; PESTY: „Paperehát”.

A *Papere* közelében levő hosszú árvízmentes magaslat. Régen kaszáló volt. *Papere* l. ott, hát l. *Kisaszóú-hát*. A nevet nem használják.

Papere-zug (S., sz., 173).

1863: „*Papere Zug* kaszáló” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „*Papere Zug*” (EÁL. Urb. tag. 8).

A *Papere* és a *Kis-Papere* közötti, magasabban fekvő sík terület. Régen kaszáló. *Papere* l. ott, *zug* l. *Rendőzzug*. A nevet nem használják.

Kis-Papere, eribe ~ (Mé., sz., 174).

1863: „*Kispapere*” (EÁL. Urb. tag. 7); PESTY: „*Kispapere*”.

A *Sujmos-laposból* eredő természetes eredetű széles vízmosás (l. *Papere*). Most szántó. A nevet ritkán használják.

Kis-Papere-hát (Ke., sz., 175).

1863: „A *Kispapere* háton a kaszállók második osztályúak” (EÁL. Urb. tag. 7).

A *Kis-Papere* mellett húzódó hátszerű kiemelkedés. Régen kaszáló volt. *Kis-Papere* l. ott, hát l. *Kisaszóú-hát*. A nevet ma már nem használják.

Pap Miklózs-düllőü,-be *Pap Miklós-dülő* (S., sz., 56).

1859: „*Pap Miklós dülő*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „*Papp Miklós féle dülő*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „*Pap Miklós*” (EÁL. Urb. tag. 8), 1890: „*Pap Miklós dülő*” (EÁL. Urb. tag. 4); T 2: „*Pap Miklós*”.

A *Felsőüfőüdnön* a *Naty-páncilos* közelében van. Tulajdonosáról nevezték el. Jelentése 'Pap Miklós tulajdonában levő földdarab'. A nevet ritkán használják.

Pap Miklós-halom (H., sz., 57).

1863: „*Pap Miklós halomtól kezdve*” (EÁL. Urb. tag. 7); PESTY: „*Pap Miklós*”.

Kisebb kerek kiemelkedés a *Pap Miklózs-düllőüben*. A falubeliek szerint „*hordot halom vóut, valami temetőü lehetett*”. A nevet nem használják.

Part ajja,-ra *Part alja* (A., 1).

1865: „*Falu körüli csapás*” (EÁL. Urb. tag. 9), 1868: „*Part alatti út*” (EÁL. Urb. tag. 4).

A *Tiszafüredre* vezető országúttól a *Topáncsig* tartó tíz méter szélességű gyepes terület a falu északi részén. Libalegelőnek használják. A falu kiemelkedő, partos területre épült. Ennek a partnak közvetlen alsó részét jelöli ez az igen gyakori név.

Porong,-ra *Porong* (Sziget, e., sz., 142).

1859: „... *Porong*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1864: „... a *Porond sziget* és azon levő *Füzes*...” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „*Porond sziget*” (EÁL. Urb. tag. 8), 1886: „*Porond sziget*” (EÁL. Urb. tag. 10); T/3: „*Porond sziget*”.

A *Hóút-Tiszából* kiemelkedő sziget. Régen fűzerdő. Most főképp káposztát, paprikát termelnek rajta. Gyakran használt név.

Pünkös-tóü,-ba *Pünkösdtó* (Mf., sz., 7).

1859: „*Pünkösdtó* hasznavehetetlen” (EÁL. Urb. tag. 6); T/3: „*Pünkösdtó*”, T/4: „*Pünkösdtó Tava*”; PESTY: „*Pünkösdtó*”.

A falutól É-ra fekvő nagy lapos. Valamikor állandó vízállás, halászó hely lehetett. Tavaszi áradáskor most is megáll rajta a víz, ilyenkor sokáig terméketlenné válik, sás, vad növényzet lepi el. Feltehető, hogy nevét a pün-

kösti nevű nagy, gömbölyű fejű sárga virágról kapta. Nh.: „*Pünkös táján elborította ez a sárga virág, sokszor pedig még víz vóut rajta, de mán virított.*” Gyakori név.

Rendes (S., sz., 129).

1859: „*Rendes Fok*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „*Rendes*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1864: „... *Rendes* nevű részen levő gyep” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „*Rendes*”; PESTY: „*Rendes Fok*”.

A falutól távol a *Köhér* mellett találjuk. Valamikor természetes keletkezésű vízer volt, a *Naty-fok*hoz csatlakozott. A feltüntetett térképen megfigyelhető ez a nyílegyenes irányú ér. A névadás alapjául is ez szolgált megkülönböztetésül a közelben levő girbegörbe *Görcsös-fok*kal szemben. Kihalt név.

Rëndëzzug,-ba Rendeszug (S., sz., 130).

1878: „*Rendes Zug*” (EÁL. Urb. tag. 4), 1890: „*Rendes Zug*” (EÁL. Urb. tag. 4), 1892: „*Rendes zug*” (EÁL. Urb. tag. 13).

Szántó a *Naty-fok* és a *Rëndës* találkozása következtében létrejött szögben. Nevét a régi *Rëndës* nevű vízértől és a 'szöglet' jelentésű *zug* szóról kapta. Az érnek és a zugnak ma már nyoma sincs, de a név még mindig gyakori.

Répa föld (S., l., 78).

T/4: „*Répa föld*”.

A nevet csak a térkép őrzi. Eszerint a *Csontos-part* melletti mai legelő szántó volt. Az ott termesztett répáról kapta a nevét.

Rít,-re Rét (Mf., k., sz., 12).

1870: „... *réti* nyilasokat a *Tisza* tagosítás előtt elnagyolta” (EÁL. Urb. tag. 4), 1873: „... *réti* földjeinket két évben teljesen tönkre tette a vízár...” (EÁL. Urb. tag. 4), 1874: *Rét föld*” (EÁL. Urb. tag. 4).

A falutól ÉK-re eső mély fekvésű terület. Összefoglaló neve egy nagyobb földterületnek, megkülönböztetve azt a jóval magasabban fekvő, mindig ármentes *Felsőüfődtől* és a nálánál is mélyebben fekvő, a falutól D-re levő *Alsóürittől*. Régen vizes, mocsaras terület volt, tavak, laposok, hátak váltogatták egymást. Ma túlnyomórészt szántó, s csak kevés a kaszáló. Igen gyakran használt név.

Rókás,-ra Rókás (Ds., sz., 35).

1859: „*Rókás*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1864: „*Rókás*” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „*Rókás*” (EÁL. Urb. tag. 8), 1876: „A *Rókás és Szilvölgy*...” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „*Rókás*”, T/2: „*Rókás dűllő*”, T/4: „*Rókás dűllő*”; PESTY: „A *Rókáslapos* mellett elnyúló szántó föld a *Rókásdűllő*”.

A *Felsőüfőd* K-i részén az *Országút* mellett fekszik. Nevét a benne tanyázó rókákról kapta. Ma is sok róka található ott. Gyakori név.

Rókás - csárda (Ds., sz., 38).

1840: „*Rókás kortsma ház*” (EÁL. Urb. tag. 2), 1863: „A *Tisza*füred, *Szolnoki út* mellett levő úgynevezett *Rókás csárda*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1876: „... *Rókás csárdáig*” (EÁL. Urb. tag. 4).

Ma már csak a név őrzi emlékét az egykori csárdának. A *Rókás dűllő*ben az *Országút* melletti csárda volt. A nevet ismerik, de nem használják.

Rókás-farka (Ds., sz., 37).

1859: „Rókás farki düllő” (EÁL. Urb. tag. 6), 1865: „Rókás farka” (EÁL. Urb. tag. 9).

Rókás l. ott. A farka 'vége' jelentésű. Nh.: „Azír híjják így, mer ez a vége.” Csak kevesen ismerik.

Rókás-fertő, -be Rókás-fertő (Mo., sz., 33).

1840: „Rókás-Fertő” (EÁL. Urb. tag. 2), 1859: „Rókás-fertő” (EÁL. Urb. tag. 6); T/2: „Rókás-fertő”.

A Rókás-tó környékén levő vizenyős terület, sás, nád terem rajta ma is. Vízimadarak lakhelye. Rókás l. ott, fertő 'mocsaras, vizenyős, terméketlen terület'. A név ma is gyakori.

Rókás-halom, -ra Rókás-halom (H., sz., 32).

1859: „Rókás halmi düllő” (EÁL. Urb. tag. 6).

A Rókás düllőben a környezetéből jó magasan kiemelkedő kerek domb. Innen van ez a ma már ritkán használt név.

Rókás-lapos, -ra Rókás-lapos (Mf., sz., 36).

1865: „Rókás lapos” (EÁL. Urb. tag. 7), 1876: „... nagy kiterjedésben víz-állásos vagy szikes természetű terület, mely Rókás-lapos nevezet alatt mindenki előtt ismeretes” (EÁL. Urb. tag. 4); PESTY: „Rókás lapos”.

A Rókás düllőben a Rókás-fertő és Rókás-tó környékén elterülő, nagy kiterjedésű sík terület. Nagy esőzések idején megáll rajta a víz. Rókás l. ott, lapos l. Kisaszó-laposs. Gyakran használt név.

Rókás-tó, -ba Rókás-tó (Tó, 34).

1865: „Rókás tó” (EÁL. Urb. tag. 8).

Vízállás a Rókás düllőben. Szélén nád, sás terem. A negyvenes években kenderáztatónak használták. A név ma is gyakori.

Rövid-düllő, -be Rövid-düllő (Ds., sz., 53).

1863: „Rövid düllő” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „Rövid düllő” (EÁL. Urb. tag. 8); T/2: „Rövid düllő”, T/6: „Rövid düllő”.

Szántó a Felsőüfődön a Naty-szőllőtől délre a Naty-páncílos közelében. A mellette fekvő hosszabb düllőtől különböztetik meg. A nevet ritkán használják.

Sásas-hát (Ke., l., 76).

1859: „Sásos háti legelő” (EÁL. Urb. tag. 6).

A Sásas-laposs mellett végighúzódnó kiemelkedés. Sásas nevét mellette, a Sásas-lapossban termő sásról kapta. Hát l. Kisaszó-hát. A nevet nem használják.

Sásas-laposs, -ba Sásas-lapos (Mf., l., 75).

1863: „Sásas lapos és környéke rossz minőségű legelő földnek vétetett fel” (EÁL. Urb. tag. 7); T/1: „Sásas lapos”; PESTY: „Sásas lapos”.

A Sásas-hát melletti mély, széles, lapos terület. A laposs elnevezést ezért kapta. A név előtagját l. Sásas-hát. Gyakori név.

Sásas-tó, -ba Sásas-tó (Tm., l., 74).

A Sásas-laposs északi részén fenékszerű mélyedés. Ide folyik a Sásas-laposs vize, s sokszor nyár közepéig megmarad, esős nyáron pedig egész évben vízzel van tele. Régen állandó jellegű állóvíz volt, ezért kapta a tó nevet. Sásas l. Sásas-hát.

Sebes-fok (S., sz., k., 205).

1863: „Sebes fok” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „... 12 hold kaszállót az úgy nevezett Sebesbe használatra kárpótlásul kapott” (EÁL. Urb. tag. 8); T/1: „Sebes”, T/5: „Sebes fok”; PESTY: „A Tisza mentén van a Sebes fok”.

A Tiszával összeköttetésben levő természetes eredetű vízer volt. A régi térképeken megtalálható, egyébként ma már nyoma sincs. Nevét sebes folyásáról kapta. Fok l. Kicsapó-fok. Kihalt név.

Sirok-ba ~ (Mf., sz., 128).

1859: „Sirok” (EÁL. Urb. tag. 6), 1864: „A Sirok folyásán belül a Tisza gátig” (EÁL. Urb. tag. 4), 1878: „Sirok” (EÁL. Urb. tag. 4), 1890: „Sirok dülő” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „Sirok”, T/2: „Sirok”.

A falutól D-re a Köhér szomszédságában hosszan elnyúló, széles, mély terület. Egy 1878-beli irat szerint 1863-ban vált termékennyé. A Sirok-hát, Sirok-laposs és Sirok-tó összefoglaló neve. Igen gyakori név.

Sirok-hát (Ke., sz., 122).

1865: „Sirok Hát” (EÁL. Urb. tag. 9).

A Sirok-laposs mellett húzódó hátszerű kiemelkedés (l. Kisaszóú-hát). A nevet ma már nem használják.

Sirok-laposs-ra Sirok-lapos (Mf., sz., 123).

PESTY: „A Rendes fok a most már szántónak használt Sirok-lapossból ered”.

Mélyen fekvő lapos terület a Sirok dülőben. Laposs l. Kisaszóú-laposs. Régen terméketlen, ma szántó. Gyakori név.

Sirok-tó (Mf., terml., 124).

1859: „Sirok tó” (EÁL. Urb. tag. 6).

Mocsaras, vízállásos terület a Sirok-lapossban. Vad növényzet, sás, nád nőtte be. Ma helyette is a Sirok-laposs nevet használják.

Sóútisz-part-ra Soltész-part (P., sz., 44).

1863: „Soltészpart” (EÁL. Urb. tag. 7), 1864: „Soltészpart” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „Soltészpart” (EÁL. Urb. tag. 9); T/2: „Soltész part”.

Szántó a Felsőüfődön a Busznyák dülő mellett. Sóútisz ma is meglevő csn., több jobbágynévsorban is megtaláltam. Part l. Aszóúpart.

Sós-fertőü-be Sós-fertő (Vá., 86).

1859: „Sós fertő” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Sós fertő” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „Sósfertő” (EÁL. Urb. tag. 8), 1885: „A Sós Fertő végénél a fent említett Igari útba beérne” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „Sós Fertő”; PESTY: „... a Sósfertő vízállásos terméketlen lapály”.

Állandó vízállás a Kis-páncilos északi szélén. Csekély, sáros víz van benne. A legelőn levő disznók fürdőhelye. Innen van a fertőü elnevezés. A Sós ma is meglevő csn. Régi jobbágynévsorokban is megtaláltam.

Sulymos-fark (Mf., sz., 187).

1859: „Sulymos fark” (EÁL. Urb. tag. 6).

A félkör alakú Sujmos-tóú Hóút-Tisza felé eső félkörének keskeny, hosszúknak nyúlványa. A fark nevet innen kapta. Sujmos l. Sujmos-tóú. A nevet nem használják.

Sujmos-laposs-ra Sulymos-lapos (Mf., sz., 185).

1863: „Sulymoszug” (EÁL. Urb. tag. 7), 1864: „Sulymos köz” (EÁL. Urb. tag. 8), 1865: „Sulymos zug” (EÁL. Urb. tag. 9), 1884: „Sulymos szög”

(EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „Sulymos zug”, T/4: „Sulymos zug; PESTY: „Sulymoslapos”.

A *Sujmos-tóú* félkörében fekvő lapos, sík terület. Innen kapta nevének utótagját (l. *Kisaszóú-laposs*). *Sujmos* l. *Sujmos-tóú*. Nevezik *Sujmoz-zug*nak is. A *zug* a *tóú* félköre által körülvevett területet jelöli (l. *Rendőz-zug*). Régen legelő, mocsár, silány nádas. Mind a két név igen gyakori.

Sulymos széle (Mf., sz., 186).

1863: „Sulymos széle” (EÁL. Urb. tag. 7).

A *Sujmos-tóú* *Hóút-Tisza* felé eső részének közvetlen környéke. A nevet nem használják.

Sujmos-tóú, -ba Sulymos-tó (Mf., sz., 184).

1859: „Sulymos” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Sulymos” (EÁL. Urb. tag. 7),

1865: „Sulymos” (EÁL. Urb. tag. 8); T/1: „Sulymos”, T/3: „Sulymos”, T/4: „Sulymos”.

Ma már szántó a falutól nyugatra. Régen állandó vízállás, hasznavehetetlen volt. A *Sujmos-laposs*-sal együtt igen nehezen művelhető, nagyon gyomosodó talaj. Esőzések idején azonnal megjelenik a sás. A tóra csupán ezek emlékeztetnek. *Sujmos* nevét a benne termő sulyom növényről kapta. *Sujmos* alakban igen gyakori név.

Sujmoz-zug l. *Sujmos-laposs*

Szártos (Mé., k., 204).

1859: „Kenderáztató Szártos” (EÁL. Urb. tag. 6), 1883: „Szártos” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „Szártos”.

Az *Aranyos* szántóterülete és a *Tisza* gátja közötti területen fekvő kisebb fenék. Régen vízállás, kenderáztatásra használták, aminek következtében zavaros, sáros, piszkos lett a vize. Erre utal a neve is, mely a 'zavaros, piszkos' jelentésű szurtos szó változata (vö.: Kálmán Béla, i. m. 142). A nevet ma már nem ismerik.

Szélmalom (S., sz., 83).

1859: „Malomsziget” (EÁL. Urb. tag. 6), 1886: „A szélmalomnál van...” (EÁL. Urb. tag. 4).

A *Géllér* és a *Csontos* által alkotott szigeten régen szélmalom állt. A harmincas években bontották le. A nevet ismerik, de nem használják.

Szeretett föld, -be Szeretett föld (Ds., sz., 64).

A *Felsőüfőüdon* a *Naty-szőllőü* déli végénél van. Tulajdonosa a református egyháznak adományozta. Ezért kapta ezt a nevet. Ma már nem használják.

Sziget l. *Naty-sziget*

Sziget-hát (Ke., sz., 180).

A *Naty-sziget* kiemelkedő gerincszerű része. Nevét ezért kapta. Nem használják.

Szigetszőllőü, -be Szigetszőllő (S., sz., 162).

1859: „Sziget Szöllő” (EÁL. Urb. tag. 6), 1864: „... a sziget szőlő nyugati oldalában” (EÁL. Urb. tag. 4), 1879: „A Szigetszőllő mellett a Tiszai védgátra vezető út fenntartása...” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „Sziget Szöllő”, T/3: „Sziget Szőlő”; PESTY: „Szigetszőllő”.

Kerítéssel körülvevett, gyümölcsfával és szőlővel beültetett terület a *Naty-sziget* déli végénél. Innen van a név utótagja. *Sziget* l. *Naty-sziget*.

Szik-halom,-ra Szik-halom (H., sz., 108).
PESTY: „Szikhalom”.

Szántó a határ DNY-i részén. Kisebb, kerek kiemelkedés. Az egész környék keveset termő szikes talaj. Erről kapta a nevét is. Ritkán használják.

Szilvőügy l. **Kisz-Szilvőügy**

Szilvölgyi-tó (Tm., terml., 52).

1859: „Szilvölgyi-tó”. (EÁL. Urb. tag. 6).

A Kisz-Szilvőügy és a Naty-Szilvőügy között fekvő kiszáradt meder. Esős időben állóvíz. Ma is terméketlen, nád, gyékény található benne. A nevet nem használják.

Szőllő l. Naty-szőllő

Szőllőalatti-tó (Mé., l., 63).

1863: „Szőllő alatti tó” (EÁL. Urb. tag. 7).

A Naty-szőllő déli végének a falu felé eső oldalán fenékszerű kis terület. Tavasszal sokáig rajta marad a víz. Tó voltát csak a neve őrzi. A nevet nem használják.

Szőllő mēgett,-mēgē Szőlő megett (Ds., sz., 65).

1863: „Szőllő megett” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „Szőllő megett” (EÁL. Urb. tag. 8); T/2: „Szőllő megett”.

Közvetlenül a Naty-szőllő után következő szántóföld. Nevét földrajzi fekvéséről kapta. Használják még a Szőlő hāta mēgett nevet is. Igen gyakori név.

Táglát-hát (Ke., k., 203).

1863: „Téglás hát” (EÁL. Urb. tag. 7), 1864: „Táglát hát” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „Táglás hát” (EÁL. Urb. tag. 9), 1870: „Nyilasaikat a Tisza tagosítás előtt elnagyolta” (EÁL. Urb. tag. 4); T/2: „Táglás hát”, T/4: „Taglat hát”.

Kaszáló a Tisza közvetlen közelében. A környező fenekekből, laposokból kiemelkedő terület (l. *Kisaszóló-hát*). A vízszabályozás előtt a Tisza vize állandóan koptatta, szaggatta ezt a területet. Taglat nevét ezért kapta (vö.: Magyar Nyelvtörténeti Szótár, 372). „Vóut ojan embēr, akinek a Tisza tejjesen elkoptatta a kaszállóuját.” A nevet nem ismerik, nem használják.

Tajbok,-ra ~ (Mf., sz., 101).

1863: „Tajbok” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „Tajbok tó” (EÁL. Urb. tag. 8), 1882: „... a felszólalók a Tajboknál a köztük és a Gyergyai Kálmán birtoka közti területek kiigazítását kérik” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „Tajbok tó”.

A falutól DK-re a Tarján melletti terület. Mélyen fekvő, rossz minőségű, szikes talaj. Valamikor tó volt. Ma is gyakran megáll rajta a víz. Nevezik Tajbok-tóúnak is. A név valószínű a 'hitvány, silány' jelentésű *tajdok* tájnyelvi szó alakváltozata (vö.: Szinnyi, Magyar Tájszótár, 633). Gyakori név.

Tajbok farka (Mf., sz., 100).

1859: „Tajbok farka” (EÁL. Urb. tag. 6), 1863: „Tajbok farkáig bemenve rossz minőségű” (EÁL. Urb. tag. 7), 1864: „Tajbok farka benne ingovány-nyal” (EÁL. Urb. tag. 4), 1865: „Tajbok farka” (EÁL. Urb. tag. 8); T/1: „Tajbok farka”.

A *Tajbok*nak a *Kis-páncílos* irányába húzódó keskenyebb nyúlványa, vége. *Tajbok* l. ott A nevet nem használják.

Tarján,-ba ~ (S., sz., 94).

1859: „*Tarján*” (EÁL. Urb. tag. 6), 1865: „*Tarjányban*” (EÁL. Urb. tag. 8), 1882: „*A tarjáni táblán*” (EÁL. Urb. tag. 4), 1890: „*Tarján*” (EÁL. Urb. tag. 4); T/1: „*Tarján*”, T/6: „*Tarján*”; PESTY: „*Tarjány*”.

Szántó a falu közelében. Valószínű, hogy a *Tarján* törzsnév emléke a név. Igen gyakran használják.

Telek-ér (S., sz., 119).

T/4: „*Telek Ér*”; PESTY: „*Telek* nevű legelő, ma szántóföld”.

Kihalt név. Csak a régi térkép tünteti fel.

Tisza,-ra ~ (F., 211).

A *Tisza folyó*. Mindenki által ismert név.

Tisza-gát,-ra ~ (G., 206).

Mesterséges magas töltés végig a *Tisza* mentén. Gyakrabban csak a rövidebb *Gát* nevet használják.

„*A Gáton dőgösztam egész nap.*”

Tóu,-ba **Tó** (Mf., sz., 2).

1863: „*A falut környező tó*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1865: „...a soha nem használható tónak az úrbéri részes területbe beszámítása ellen” (EÁL. Urb. tag. 8), 1870: „...birtoka az úgy nevezett *tó* lapos térrel lévén érintkezésben” (EÁL. Urb. tag. 4), 1878: „*Tófenék*” (EÁL. Urb. tag. 4), 1893: „*Tó*” (EÁL. Urb. tag. 13); PESTY: „*A Nagyszígetet a falutól a Tó választja el, mely észak és nyugati oldalon körül öleli a falut*”.

A falut északon és délen körülvevő *tó* volt. Ma jó minőségű, mélyebb fekvésű szántóföld. A név a régi *tó* emlékét őrzi. Az idősebb emberek elmondása szerint a *Topáncson* (most falurész) „*ílt éggy örek halász, aki a csónakján a háza küszöbujig mēnt, mer odájig vóut a Tóu vize*”. Gyakori név. Hivatalos neve *Tófenék*.

Tóuhát,-ra **Tóhát** (Ke., sz., 4, 5).

1863: „*Tóhát*” (EÁL. Urb. tag. 7), 1864: „...az úgy nevezett *Tóhát*i területet elfogadják” (EÁL. Urb. tag. 4), 1870: „...a *tóhát*i illetőségében út kivágva nincs” (EÁL. Urb. tag. 4).

A *Tóu*nak a *Tisza* felőli részén kiemelkedő, hosszan elnyúló hátság terület. Jó minőségű szántóföld. Nevét földrajzi helyzetéről kapta. A falubeliek *Kis-Tóuhát* és *Naty-Tóuhát* nevet is használnak. A megkülönböztetés alapja a területen levő parcellák nagysága. A *Kis-Tóuhát* a *Tóuhát* keleti része (sz. 4). Itt 700 ölesek voltak a parcellák.

Tóut Pista gyümölcsöse,-be **Tóth Pista gyümölcsöse** (S., gy., 177).

Almafával beültetett 20 holdnyi terület a falu nyugati részén. 1945-ben kiosztották a falubelieknek. Most a termelőszövetkezet tulajdona. A volt tulajdonosáról nevezték el. Gyakran használják a nevet még ma is.

Tóut Pista tanyája,-ra **Tóth Pista tanyája** (Mf., sz., 178).

Egy cselédházból s néhány gazdasági épületből állt a *Sujmos* dűlőben. Az épületet a negyvenes években bontották le. Ma már szántó ez a terület.

Nevét tulajdonosáról kapta. *Tanya* l. *Balás-tanya*. Nagyon ritkán használják.

Tökös-fenek (Mé., sz., 116).

1859: „Tökös fenek hasznavehetetlen” (EÁL. Urb. tag. 6); PESTY: „...most szántóföld a Tökösfenek”.

Az *Alsóúriten* enyhén mélyedékes terület. A hagyomány szerint a mellette levő tóban régen vízitök termett. Innen a név előtagja. *Fenek* l. *Ara-nyosi-fenek*. A nevet nem használják.

Tökös-tóu,-ba Tökös-tó (Tm., sz., 115).

T/1: „Tökös tó”, T/4: „Tökös tó”.

Mélyebb fekvésű terület a Tökös-fenek mellett. Tökös l. Tökös-fenek, tóu a régi állandó vizállás emléke. Gyakori név.

Uracshát

PESTY: „...az *Uracshát* egy hajdani kocsmáros használójáról nevez-
tetve.”

Kihalt név. A helyét megállapítani nem tudtam.

Vájugvető-gödör,-be Vályogvető-gödör (Gö., 90).

Mesterséges úton keletkezett gödrök a temető mellett. Itt készítették az építkezéshez a vályogot. A nevet gyakran használják.

Vinceföld (Ds., sz., 50).

PESTY: „A Nagypáncélostól északkeletre van a *Vinceföld*, hajdan Vince
nevű gazdájáról nevezve el.”

Kihalt név. PESTY adata alapján jelöltem a térképen is.

N é v m u t a t ó

1. Part ajja	21. Nagy Jenőü-
szőüllőü	40. Busznyák
2. Tóu	22. Bubori-tanya	41. Gyëpre-járou
3. Düllőüpartajja	23. Füredi út	42. Jeddzöü-főüü
4. Naty-Tóuhát	24. Örvényi-halom	43. Felsőüfőüü
5. Kis-Tóuhát	25. Gréfli-szőüllőü	44. Söütisz-part
6. Görbe-ér	26. Gréfli-tanya	45. Balás-fertöü
7. Pönkös-tóu	27. Cigánlaposs	46. Országút
8. Farkasz-sziget	28. Kucik-halom	47. Balás-halom
9. Csákánszög	29. Kucig-düllőü	48. Balázshalmi-tó
10. Csákánszögajj	30. Fazékas-laposs	49. Lyukashalom
11. Nany-nyilas	31. Fazékas-halom	50. Vinczeföld
12. Rít	32. Róúkás-halom	51. Naty-Szilvöügy
13. Kolokányos	33. Róúkás-fertöü	52. Szilvölgyi-tó
14. Határ-hát	34. Róúkás-tóu	53. Rövid-düllőü
15. Kerektó	35. Róúkás	54. Magyar-halom
16. Határ-fenek	36. Róúkás-laposs	55. Kisz-Szilvöügy
17. Kotonya	37. Róúkás farka	56. Pap Miklózs-
düllőü
18. Gyikínyës	38. Róúkás-csárda	57. Pap Miklós-
halom
19. Bubori-főüü	39. Busznyák-halom	
20. Domaháza		

58. Kakucsi-halom	100. Tajbok farka	148. Csēmētekert
59. Naty-páncílos	101. Tajbok	149. Káposztás
60. Bánóu-tanya	102. Aszóu	150. Gyömőücsös
61. Csúdzs-düllőü	103. Nagyaszóu	151. Kis-fok
62. Naty-páncílos-laposs	104. Nagyaszóuji-tóu	152. Kisfoki átjáróu
63. Szőlőalatti-tó	105. Aszóupart	153. Gátőürház
64. Szeretettőü	106. Aszó-ér	154. Kisfok-Papere köze
65. Szőüllőü megétt	107. Kisaszóu-laposs	155. Papere-hát
66. Naty-szőüllőü	108. Szík-halom	156. Bornyúsziget
67. Hátulsóu-düllőü	109. Kisaszóu-part	157. Borjúsziget-tó
68. Középsőü-düllőü	110. Kisaszó-ér	158. Kotú
69. Bánóu-szőüllőü	111. Kisaszóu-hát	159. Papere-hajlás
70. Elsőü-düllőü	112. Kisaszóu	160. Halszó
71. Lippaji-laposs	113. Lóri-fenek	161. Juhúszató
72. Lippaji-ér	114. Lóri-hát	162. Szigetszőüllőü
73. Lippai és Sásas-tó köze	115. Tökös-tóu	163. Kisz-sziget
74. Sásas-tóu	116. Tökös-fenek	164. Papere gátja
75. Sásas-laposs	117. Alsóurít	165. Papere
76. Sásas-hát	118. Nagyalé	166. Akácos
77. Csordagyöp	119. Telek-ér	167. Papere farka
78. Répaföld	120. Morotva	168. Hóut-Tisza
79. Csontos	121. Dörzsi út	169. Göbe-ér
80. Csontos-tóu	122. Sirok-hát	170. Göbe
81. Csontos-laposs	123. Sirok-laposs	171. Göbe-hát
82. Kendérfőü	124. Sirok-tó	172. Dunakunyhóu
83. Szélmalom	125. Ásot-fok	173. Papere-zug
84. Gállér-düllőü óudala	126. Köhér-hát	174. Kis-Papere
85. Gállér	127. Köhér	175. Kis-Papere-hát
86. Sós-fertőü	128. Sirok	176. Kovács Dezsőü tanyája
87. Gállér-tóu	129. Rendes	177. Tóut Pista gyümőücsöse
88. Gállér-laposs	130. Rëndézzug	178. Tóut Pista tanyája
89. Gállér-hát	131. Ökörtóu	179. Církákné tanyája
90. Vájugvetőü-gödör	132. Ökörtó-lapos	180. Sziget-hát
91. Klán-tanya	133. Oszkár	181. Naty-sziget
92. Klán-főü	134. Naty-fok	182. Kis-Tóu
93. Kérézgát	135. Csú hátúja	183. Hajzér-tanya
94. Tarján	136. Csú	184. Sujmos-tóu
95. Igari út	137. Csú-erdőü	185. Sujmos-laposs
96. Kis-páncílozs-domb	138. Csú eleje	186. Sujmos széle
97. Kis-páncílos	139. Csú-erdő laposa	187. Sulymos-fark
98. Kis-páncílos-hát	140. Csú-lapáj	188. Balás-tanya
99. Kis-páncílos-laposs	141. Csú átjáróu	189. Görbe-lapos
	142. Porong	190. Klán gyümőücsöse
	143. Ökörscorda-fok	
	144. Görös-fok	
	145. Kicsapó-fok	
	146. Csapóu	
	147. Csapóu átjáróu	

191. Ceglédi-fenek	198. Aranyosi-erdő	206. Tisza-gát
192. Halászó-fenek	199. Aranyosi-sarok	207. Csérje
193. Gátőrház	200. Kubik	208. Csérje átjáró
194. Lapáj	201. Ceglédi-hát	209. Kis-nyilas
195. Aranyosi átjáró	202. Kendőrástató	210. Kaszálló
196. Aranyos	203. Táglát-hát	211. Tisza
197. Aranyosi-fenek	204. Szártos	
	205. Sebes-fok	

Kihalt nevek, a dolgozatban szám nélkül szerepelnek

(A neveket a címszónál megjelölt forrásanyagban találtam.)

Csonka-dűlő	Görbe	Monori-lapos
Domaházi-oldal	Görbe-fenék	Nádas
Fertő-tó	Hollóhát	Nagyhát
Forrás-dűlő	Kárászos	Öntéserdő
Forrás-kút	Komjáti	Uracshát

A rövidítések jegyzéke

A.: alj	Mf.: mélyenfekvő	ka.: kaszáló
Á.: árok	Mo.: mocsár	kert
Át.: ártér	P.: part	kút
Ds.: dombos	S.: sík terület	l.: legelő
Ép.: épület	T.: tó	sz.: szántó
F.: folyó	Ta.: tanya	sző.: szőlő
Fk.: folyókanyar	Te.: temető	tér
Fr.: falurész	Tm.: tömeger	termel.: terméketlen
G.: gát	U.: utca	~: a köznyelvi alak
Gö.: gödör	Ú.: út	azonos a népnyelvvel
H.: halom	Vá.: vízállás	A számok a dolgozat el-
Isk.: iskola	Vú.: vasút	ső részében közölt tér-
Ke.: kiemelkedés	Hnt.: helységnévtár	képre utalnak. Velük
Ko.: kocsmá	csa.: családnév	a névvel megnevezett
l.: lejtő	cse.: csemetekert	terület központját je-
Lh.: lakóház	e.: erdő	löltem.
Mé.: mélyedés	gy.: gyümölcsös	

A forrásul használt régi térképek rövidítései

- T/1: Tettes Heves és Külső Szolnok t. c. vármegyékben fekvő Tisza Szőlős helység határának rendezés előtti Térképe.
Készítette Csapó Lajos rendszeres mérnök.
- T/2: Tisza-Szőllős helység határának az 1858-ban készült és az 1863-ban hitelesített térkép alapján és az 1865. évi rendezés szerinti Térképe.
- T/3: Tisza-Szőllős község rendezett és tagosított kiosztott határának térképe. Rendezte, kiosztotta és rajzolta az 1886-ik évben Ruttkay Kálmán okleveles mérnök.
- T/4: A Tisza folyó és Árhátjának Térképe Tettes Nemes Heves vármegyében, 1845.
- T/5: Középtiszai Ármentesítő Társulat. Régi térképek a 18-ik századból.

A FELHASZNÁLT FORRÁSANYAG ÉS IRODALOM JEGYZÉKE

- A közös legelő felosztása. 1893. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 1—5. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Az árteret és a Tisza töltést is magába foglaló telekkönyv. 1863. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 7. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Bártfai Szabó László, Gyöngyös és vidéke bortermelésének története 1850-ig. Gyöngyösi kalendárium. 1937. VIII. évf.
- Borovszky, Magyarország vármegyéi és városai. Heves vármegye. Szerk.: Borovszky Samu Bp., 1900.
- Csapó-féle urbériség telekkönyve, földesurasági birtokos telekkönyv. 1865. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 9. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Fényes Elek, Magyarország geográfiai szótára. Pest, 1851.
- Földterhermentesítési bemondási táblák és főkimutatások. 1855. 1—5. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Gyergyai Kálmán kataszteri birtokíve. 1897. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 14. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Heves megyei Ismertető és Adattár. Magyar városok és vármegyék monográfiája. XX. Budapest, 1936.
- Kálmán Béla, A nevek világa. Budapest, 1967.
- Közigazgatási iratok. 1773: 364., 1773: 267., 1775: 294., 1776: 125. iratszámok. Heves megyei Levéltár.
- Majorsági birtokok, beltelkek, szőlőskertek földkönyve. 1886. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 11. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Maradványföldek kimutatása, váltságuk felszámítási táblázata. 1886. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 12. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Ortvay Tivadar, Magyarország egyházi földleírása a XIV. század elején. Budapest, 1891.
- OL. DL. 24754.
- OL. DL. 38830.
- OL. DL. 50398.
- Pappszász-Györgyei, és Elek—Györgyei-féle birtokok kimutatása. 1892. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 13. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Pesty Frigyes, Helynevek és történelem. Magyarország helynevei. I. Bp., 1888.
- Pesty Frigyes, Helységnévtár (kézirat az OSZK-ban).
- Polgári periratok. 1782: 2245. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Rendezés előtti birtokos telekkönyv. 1865. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 8. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Soós Imre, Heves megye benépesülése a török hódoltság után. Eger, 1955.
- Szederkényi, Heves vármegye története. 1890—97.
- Szolnok megyei Néplap. 1963. júl. 7.
- Sztárai oklevéltár, I. 307—308.
- Tariczky Endre, A Tiszavidéki Hun Földpyramis-Halmok Ismertetése. Eger, 1906.
- Tiszaszöllös község határában rendezett és tagosítva kiosztott birtokok földkönyve. 1886. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 15. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Tiszaszöllös község határának telekkönyve. 1859. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 6. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Tiszaszöllösi közbirtokosság közgyűlésének jegyzőkönyve. 1854. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 1—5. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Tisza-Szöllösi Pót osztályzatj ok-irat. 1863. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 1—5. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Urbéri birtokok rendezési utáni földkönyve. 1886. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 10. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Urbéri rendbeszedési, arányosítási és tagosítási per, a helyi közbirtokosság 1864—65. évi ülés jegyzőkönyvei a közös árterek arányosítása és felosztása tárgyában. 1863—1890. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 4. iratszám. Heves megyei Levéltár.
- Urbéri szabályozási, legelőelkülönítési per. 1857—1861. Urbéri tagosítás. Tiszaszöllös. 3. iratszám. Heves megyei Levéltár.

